

Respons

Irak: Badr-militsen

Problemstilling/spørsmål:

- Har medlemmer av Badr-militsen optrådt som ”dødsskvadroner” i Bagdad?
- I hvilken grad har Badr-militsen foretatt avhør og tortur av sine motstandere i egne hemmelige ”fengsler”?

Hva er Badr-militsen?

Badr-militsen er den væpnede fløyen av det shia-islamske partiet ISCI – Islamic Supreme Council of Iraq. ISCI het tidligere, frem til 11. mai 2007, SCIRI – Supreme Council for the Islamic Revolution in Iraq (ISCI 2011). For praktiske formål vil vi bruke betegnelsen ISCI i det følgende, med referanse til hendelser både før og etter navneskiftet.

ISCI er i dag et av de mest innflytelsesrike politiske partiene i Irak. Både partiet og militsen ble stiftet i Iran i løpet av krigen mellom Irak og Iran 1980-88, med irakiske desertører og krigsfanger som medlemmer. Den ca. ti tusen mann store militsen ble finansiert, trent og utstyrt av den iranske Revolusjonsgarden.

ISCI og Badr-militsen oppholdt seg i Iran frem til 2003, men flyttet over til Irak da Saddam Husseins regime ble styrtet. Samtidig skiftet militsen navn fra Badr-korpset til Badr-organisasjonen for Gjenreisning og Utvikling og avga løfte om at den ville avvæpne seg selv. Løftet ble imidlertid ikke innfridd, og militsen etablerte seg raskt i provinser i Sør-Irak der ISCI skaffet seg politisk dominans (Beehner 2006).

I 2005 fikk ISCI politisk kontroll over det irakiske innenriksdepartementet. Fra da av ble militsens mannskaper innrullert i politiets og andre ordensorganers styrker, og opphørte å eksistere som en egen organisasjon (ICG 2007). Ifølge en tidligere leder for militsen (formann i parlamentets sikkerhetskomité, møte i Bagdad 25. oktober 2010) har medlemmene siden da vært del av de regulære mannskapene i politiet og andre deler av ordensmakten.

Har medlemmer av militsen opptrådt som "dødsskvadroner" i Bagdad?

Ifølge The Independent (2006) har Badr-folk innen politi- og andre styrker underlagt Innenriksministeriet operert innenfor hva avisen omtaler som "dødsskvadroner" for ISCI. Mange av disse Badr-tilknyttede politifolkene brukte militsens egen T-skjorte under uniformen også etter at de var blitt innrullert i de regulære styrkene. Avisens kilde var avtroppende sjef for UNAMIs menneskerettighetskontor i Irak, John Pace. I et annet intervju, med Democracy Now! (2006) utdypet Pace dette med å si at det store flertallet av polititjenestemennene i Irak var knyttet til en milits, og at de dermed ikke kunne betegnes som profesjonelle.

Mahan Abedin, redaktør av Terrorism Monitor som utgis av Jamestown Foundation, skriver i en artikkel i Asia Times (Abedin 2005) at Badr-militsen i 2005 fikk opprettet antiterrorenheter under Innenriksministeriet som ble satt inn mot opprørere forskjellige steder i landet. Disse enhetene var primært lojale mot Sadr-militsen og ISCI. I Bagdad opererte den beryktede Skorpion-brigaden særlig i de vestlige bydelene der det bodde flest sunnimuslimere. Skorpion-brigadens virksomhet var basert på etterretning som formodentlig var ISCIs egen (se neste avsnitt).

I en rapport av International Crisis Group (ICG 2007, s. 13) hevdes det at politipatruljer fra det ISCI-infiltrerte Innenriksministeriet særlig i 2005 brukte antiterror-tiltak mot al-Qaida i Bagdads sunnimuslimske bydeler som påskudd for å opptre som "dødsskvadroner" på vegne av ISCI. I rapporten blir partiet tillagt det vesentligste ansvaret for denne virksomheten frem til omkring februar 2006. Fra da av overtok ifølge ICG den rivaliserende sjiamuslimske militsen Mehdi-hæren under ledelse av Muqtada al-Sadr, den største delen av aktiviteten med å angripe sine motstandere i gatene i Bagdad. Med det avtok Badr-militsens aktivitet med dødsskvadroner tilsvarende.

I hvilken grad har militsfolk avhørt og torturert sine motstandere i egne hemmelige "fengsler"?

Ifølge ICG (2007, s. 13) skal Badr-folkene som patruljerte i Bagdad ha anholdt personer og plassert dem i uoffisielle ("underground") torturkamre og interneringssentre. Disse personene skal i stor utstrekning ha vært tidligere medlemmer av Ba'th-partiet, andre personer knyttet til Saddam Husseins regime, tidligere offiserer og til og med tidligere flyvere som hadde tjenestegjort under krigen mot Iran.

Abedin (2005) nevner spesielt et fengsel som formelt lå under Innenriksministeriet, men som skal ha vært kontrollert av personer innenfor eller med sterke bånd til Badr-militsen. Han beskriver også et eget apparat for etterretning drevet av ISCI, som i det minste den gang opererte helt uavhengig av det statlige etterretningsapparatet, som ennå var ganske lite utbygd. ISCI samlet på den tiden etterretning om seks fokusgrupper (i prioritert rekkefølge):

1. Elementer fra det tidligere regimet, inkludert tidligere Ba'th- og etterretningsfolk, Ba'th-akademikere og åpenlyse Saddam-tilhengere
2. Irakiske nasjonale og utenlandske al-Qaidatilknyttede opprørere
3. Det sunnimuslimske presteskapet, særlig medlemmer av den politiske sammenslutningen Foreningen av Muslimske Lærde (*Association of Muslim Scholars*)
4. Sunnimuslimske politikere og partier som det kunne være aktuelt å prøve å infiltrere

5. De statlige etterretningsorganene
6. Amerikanske styrker, anlegg og styrkebevegelser.

The Independent rapporterte i 2006 at ”hundrevis” av irakere hver måned ble torturert i hjel eller summarisk henrettet i Bagdad av Badr-folk tilknyttet Innenriksministeriet. John Pace uttalte seg til avisen bl.a. på bakgrunn av en inspeksjon han hadde gjort i likhusene i Bagdad. Ifølge Pace bar tre fjerdedeler av likene merker etter tortur med sigarettglør og elektrisk drill og/eller de hadde skuddhull i kraniet. De fleste av disse dødsfallene tilskrev han behandlingen de hadde blitt utsatt for av personell underlagt Innenriksministeriet. Andre Badr-folk under dette ministeriet skal ha opptrådt i paramilitære enheter som kjørte rundt i Bagdads sunnimuslimske bydeler og anholdt sivile vilkårlig. Flere av disse sivile skal ha blitt funnet igjen døde noen dager senere med merker av tortur på kroppen.

Utviklingen i milits-infiltrasjonen over tid

Av en ICG-rapport fra 2008 fremgår det at Mehdi-hæren fra 2006 av gradvis infiltrerte Innenriksministeriet og de lavere gradene av politiet på bekostning av Badr-militsen. Badr-militsen skal ha beholdt sine tilhengere innen de høyere gradene, men den ble nå svekket i sine muligheter til å bruke styrken til sine egne formål. Mehdi-hærens infiltrasjon skal ha ført til væpnede sammenstøt mellom de respektive militsenes tilhengere, men etter hvert skal de to militsene ha respektert hverandres revirer.

Midtveis i 2006 skiftet ministeriet politisk ledelse. En ny teknokratisk innenriksminister overtok fra en sterkt politisert forgjenger, og satte i gang et bredt reformarbeid internt. Av en evaluering av reformene (Perito & Kristof 2009) fremgår det at tiltak ble satt i verk for å forbedre forholdene i fengslene og motvirke militsenes innflytelse i ministeriet og politiet. Personellmessige utrenskninger ble satt i verk for å fjerne de elementene i politiet som hadde tillatt politiets kommandoenheter å operere som sjiamuslimske dødsskvadroner. I 2008 ble 1500 politibefal avskjediget for militstilknyttet misbruk av tjenesten, og 2000 fikk reprimande av liknende grunner, samtidig som hele styrken ble redusert med 10 %. Parallelt med at disse tiltakene ble gjennomført la Mehdi-hæren i 2008 ned våpnene (Perito & Kristof 2009).

En representant for Innenriksministeriet fortalte i møte med Landinfo 25. oktober 2010 at totalt 65 000 politifolk hadde blitt avskjediget for bl.a. militsinfiltrasjon mellom 2004 og 2010. Sterke religiøse holdninger skal nå være til hinder for opptak i politiet.

Etter Landinfos oppfatning ser disse tiltakene samt den generelle politiske stabiliseringen av landet ut til å ha frembrakt et politi som nå fremstår i langt større grad som en profesjonell styrke enn som militsers forlengede arm. Likevel er det fortsatt bekymring for at militsene igjen kan gjøre seg gjeldende i politiet. Blant andre har representanter for britiske myndigheter overfor Landinfo (møte i Bagdad 26. oktober 2010) gitt uttrykk for at Badr-folkenes fortsatte tilstedeværelse i bl.a. politiet gir opphav til usikkerhet om hvorvidt denne militsen igjen kan aktiveres.

Oppsummering

Badr-militsen oppnådde å styre deler av politiets virksomhet gjennom Innenriksministeriet. Den foretok arrestasjoner, den hadde tilgang til egne forvaringssteder, og den brukte utstrakt vold mot fanger og drepte fanger. Denne aktiviteten var sterkest i 2005-2006 og har siden avtatt. Et reformarbeid som ble gjennomført i ministeriet førte til omfattende utrenskninger i 2008. Samtidig som sikkerhetssituasjonen generelt ble bedre omtrent på samme tid, ser infiltrasjonen fra militsenes side ut til å ha blitt sterkt redusert. Militsmedlemmer er fortsatt ansatt i politiet. Vi vet ikke noe eksakt om deres antall i dag eller om deres lojalitet nå er sterkest overfor ISCI eller myndighetene.

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) skal som faglig uavhengig enhet innhente og analysere informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet, Utlendingsnemnda og Justis- og politidepartementet til enhver tid har behov for kunnskap om for å kunne løse sine oppgaver. Landinfos rapporter og temanotater er basert på opplysninger fra både offentlige og ikke offentlige kilder. Opplysningene er innsamlet og behandlet i henhold til kildekritiske standarder. Kilder som av ulike grunner ikke ønsker å bli offentliggjort, er ikke nevnt ved navn.

En respons er et svar på konkrete spørsmål og problemstillinger som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo. Responser er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema eller et spørsmål, men skal gi svar på de konkrete spørsmålene som er stilt, og ellers inneholde det som til enhver tid trengs av bakgrunnsinformasjon.

Opplysningene som blir lagt fram i responsene, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser er heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som responsene omhandler.

Referanser

Skriftlige kilder

- Abedin, M. (2005, 10. desember). Badr's Spreading Web. *Asia Times*. Tilgjengelig fra http://www.atimes.com/atimes/Middle_East/GL10Ak01.html [lastet ned 28. mars 2011].
- Beehner, L. (2006, 26. oktober). *Iraq's Militia Groups*. New York: Council on Foreign Relations. Tilgjengelig fra <http://www.cfr.org/iraq/iraqs-militia-groups/p11824#p6> [lastet ned 21. mars 2011]
- Democracy Now! (2006, 28. februar). Exclusive: Former UN Human Rights Chief in Iraq Says US Violating Geneva Conventions, Jailing Innocent Detainees. *Democracy Now!*. Tilgjengelig fra http://www.democracynow.org/2006/2/28/exclusive_former_un_human_rights_chief [lastet ned 21. mars 2011]

Respons Irak: Badr-militsen

- ICG, dvs. International Crisis Group (2007, 15. november). *Shiite Politics in Iraq: The Role of the Supreme Council*. Brussel: ICG. Tilgjengelig fra http://www.crisisgroup.org/~media/Files/Middle%20East%20North%20Africa/Iraq%20Syria%20Lebanon/Iraq/70_shiite_politics_in_iraq_the_role_of_the_supreme_council.ashx [lastet ned 21. mars 2011]
- ICG, dvs. International Crisis Group (2008, 7. februar). *Iraq's civil war, the Sadrists and the surge*. Brussel: ICG. Tilgjengelig fra http://www.crisisgroup.org/~media/Files/Middle%20East%20North%20Africa/Iraq%20Syria%20Lebanon/Iraq/72_iraq_s_civil_war_the_sadrists_and_the_surge.ashx [lastet ned 21. mars 2011]
- The Independent (2006, 26. februar). Iraq's death squads: On the brink of civil war. *The Independent*. Tilgjengelig fra <http://www.independent.co.uk/news/world/middle-east/iraqs-death-squads-on-the-brink-of-civil-war-467784.html> [lastet ned 21. mars 2011]
- ISCI, dvs. Islamic Supreme Council of Iraq (2011). *The Islamic Supreme Council of Iraq (ISCI) - Brief History*. Washington, DC: ISCI. Tilgjengelig fra <http://www.isci-iraq.com/home/about-isci/85-the-islamic-supreme-council-of-iraq-isci-brief-history> [lastet ned 21. mars 2011]
- Perito, R. & Kristof, M. (2009, juli). *Iraq's Interior Ministry: The Key To Police Reform*. Washington, DC: U.S. Institute of Peace. Tilgjengelig fra http://www.ssrnetwork.net/document_library/detail/5686/iraq-s-interior-ministry-the-key-to-police-reform [lastet ned 21. mars 2011]

Muntlige kilder

- Analytikere ved Storbritannias ambassade i Bagdad. Møte i Bagdad 26. oktober 2010.
- Formann i det irakiske parlamentets sikkerhetskomité. Møte i Bagdad 25. oktober 2010.
- Representant for det irakiske innenriksministeriet, avdeling for etterretning. Møte i Bagdad 25. oktober 2010.

© Landinfo 2011

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarfremstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.